

ÜLGENER HOCA'YI NASIL TANIDIM?

Doç. Dr. Mehmet E. PALAMUT *

Rahmetli Ülgener Hoca'nın ismini, ilk defa 1960'lı yıllarda, Mektebi Mülkiye (S.B.F.)'de talebe iken duymaya başlamıştım. 1965-66 öğretim döneminde ise, Hoca'nın «Millî Gelir, İstihdam ve İktisadi Büyüme» kitabını takip ediyorduk. Her zaman olduğu gibi o yıllarda da üniversiteli öğrenciler için, başlıca sikiinti kitap ve benzeri yayınlar idi.

Mevzubahis olan eseri Ankara'da bulamayınca, hem bunu temin etmek ve hem de kitabın yazarını tanımak için İstanbul'a gittim. İstanbul Üniversitesi'nin yayın ve satış bürosundan kitabı temin edince, ilk ve asıl maksadım hasıl olmuştu; mutluydum. Lâkin Hoca ile tanışmamıştım. Zira, Prof. Dr. Sabri Ülgener, o tarihlerde Federal Almanya'da idi, ye'sim hüdutsüzdü.

Gerçekten, Ülgener Hoca'yı şahsen tanıyamamak, benim için bir ukde olmuştu.

Belki de, sırf bu yüzden, yıllar sonra (20 Mayıs 1977), O'nun ismini, bir üniversitenin Kirazlıyayla (Uludağ)'da düzenlediği «Türkiye 1977 ve 4. Beş Yıllık Kalkınma Planı» konulu sempozyum programında görünce, çocukca bir coşkuyla şevindim.

Seminere Doç. Dr. (şimdi Profesör) Cafer Unay ile birlikte gittik.

Sempozyum, oldukça kalabalık idi. Zira, 15 gün sonra genel seçimler vardı. Bu nedenle de, bu toplantı politikacılar ile «müdahaneî âliman»lar için kaçırılmaz bir fırsattı.

* Uludağ Üniversitesi İ.İ.B.F. öğretim üyesi.

Nitekim, objektif ve ilmî esaslara müstenit bazı bildiriler arasında, yer yer sübjektif ve politik değer yargılarına dayanan birtakım çatlak sesler ve yanlış verilerle örülmüş «bilimsel»lik iddiasında indî görüşler de eksik değildi. Ve fakat, bu sonuncular, gittikçe seslerini yükseltmeye ve salona hakim olmaya başlamışlardı. Hele bunlardan biri; «Ankara Rüzgarı, Ankara'dan size yeni ve sağlıklı bilgiler getirdi» gibi anlamsız vâveyla ve tafraları sıralamaya başlayınca, salon, adeta bir anda mutlak sükûta bürünmüş ve bu satırların yazarı da, bir yıl önce Ülgener Hoca'nın makalesinde okuduğu «Kürsünün kendine göre bir heybeti ve üstünde konuşanın da ünvan ve statüden gelen bir mehâbeti olduğunu kabul etmek gerek. Unutmamak gerekir ki, dersane kürsüsünden söylenen miting alanındaki kürsüden söylenenden çok daha etkilidir»(*) cümlelerini gayriihtiyarî tedai eylemeye başlamıştı.

Mutlak sükût devam ederken, bir partinin üstündeki eski ilmi ve halihazırdaki politik sıfatım birleştiren yöneticisi, gayet lâubali şekilde, kürsüye geldi. Şahsî politik hürs ve çıkarlarına, kendinden önceki «Ankara Rüzgarı» (?) nın söylediklerini pek güzel malzeme yapıp, o günlerin mevcut iktidarına kara üstüne kara çalmaya başlamıştı ki, herkesin tek kulak kesildiği salonun arka sıralarından, orta boylu, mütevazî ve karşısındakine itimat telkin eden bir bey, sağ eli havada, ayağa kalkınca; 1980 sonrası Danışma Meclisi Üyeliği de yapmış bulunan oturum başkam profesör, derhal:

— Hocam, bir şey mi söyleyeceksiniz? Lütfen, kürsüye buyurun! davetinde bulundu. Bunun üzerine :

—«Hayır! Kürsüye gelmeme gerek yok» dedi ve kendisine yaraşır ilmî olgunluk ve saygı uyandıran bir edâ ile devam etti: «Sizin bu yaptığınızın, ilme ve üniversiteye yaraşan bir yanı var mı? Alelâde bir siyasî parti kongresine büründürülen bu toplantıya, üniversitenin adını nasıl âlet edersiniz? Program yanlış isimlendirilmiş: (Ekonomik Sorunlar ve ... Partisi) şeklinde niye takdim etmediniz?» sorusunu yöneltmişti ki, az önceki sükûta boğulmuş ve tek kulak kesilmiş salon, bir anda yüzlerce alkışa dönüşmüş. Alkış tufanının kesilmesinden sonra, sakin ve fakat böyle bir garabet karşısında da üzgün, titreyen sesiyle devam etti :

(*) «Aydınlar Sosyolojisi ve Çağımız Aydını», İ.Ü. İktisat Fakültesi Mecmuası, C. 35, S. 1-4, Ekim 1975-Eylül 1976, s. 35.

Ülgener Hoca'yı Nasıl Tanıdım?

—«Bu mahiyetteki bir toplantıya katılamıyacağım gibi oturum başkanlığı da yapmam gayri mümkün. Binaenaleyh, bugün öğleden sonra uhdeye verilmiş olan oturum başkanlığını kabul edemeyeceğim. Bilgilerinizi rica ederim.»
diyerek koltuğuna oturan şahsın, rahmetli Ülgener Hoca olduğunu o zaman öğrendim.

Allah'ın rahmetinin üzerine berdevam olması dileğinde bulunduğum Hoca'yı, yıllar sonra, hem de çok nazik bir ortamda, kendisinden beklenen davranışıyla tanımak mutluluğuna ermiştim.